

Sova s monoklem / Eule mit Monokel, 2009, akryl, silikon, plátno / Acryl, Silikon, Leinwand, 80×35 cm

Pozici Václava Girsy (1969) lze obtížně zaměřit. Určitě malíř, který nezapře vliv školení v ateliéru Vladimíra Skrepla a Jiřího Kovandy na pražské akademii. Umění začal studovat ve věku, kdy s ním většina končí, ve dvaačiceti. Zdánlivě nepodstatný biografický detail, který je však třeba neustále opakovat. Přímocará sdělení a často brutálně infantilní rukopis obrazů, objektů a instalací není projevem nekontrolované spontaneity, nýbrž přesvědčení, vůle a intelektu. Nejde však v žádném případě o kalkul či pózu, ale o potměšilost nikoli nepodobnou autentickým postojům a gestům dadaistů. Pokud většina z nás trne strachy už jen při sledování filmu Záhada Blair Witch, Girsy se po soumraku vydá do lesa hledat místo, kde se podle tradované legendy zjevuje duch bezhlavého rytíře. Doslovnost jako metoda.

Ondřej Chrobák

Umění je v pořadí druhá kariéra Václava Girsy. Obsahy jeho prací jsou svérázné, výraz často expresivní a zároveň je možné v nich rozpoznat vliv jeho profesorů na AVU, Vladimíra Skrepla a Jiřího Kovandy. Vše zobrazené se muselo nejdříve nějakým způsobem dostat do autorova života, včetně různých objektů, které konkrétně nevyhledává, spíše je volně nachází a ve vztahu k události přidává do obrazů. Úzké sejetí umění s životem je zásadní pro vznik díla i důvod pro jeho existenci. Z toho vyplývá jistá přímocará obsahů, která však neznamená, že by autor zpracovával momentální nápady, spíše se záměrně vyhýbá racionálnímu komplikování látky.

Girsova tvorba má několik paralelních linií a přístupů, a i když se některé náměty opakují, není to výsledek seriálního vyčerpávání, ale spíše časového posunu a nové aktualizace motivů. Diverzita zpracování, tématických okruhů a materiálů je pro jeho vývoj typická. Co zůstává je expresivita výrazu, která není ani tak estetickou kvalitou jako spíše směřuje k přímější komunikaci s divákem, má dadaistický základ. Některé práce jsou provokativní až infantilně hravě, jiné zasahují do problematiky bezpečnosti umění. Umělci požívají imunitu dostačující k tomu, aby se opakovaně pokoušeli o další překračování dosažených hranic. Ale i diváci se pohybují v paralelním světě bezpečné demonstrace věcí a jevů, v kontrolovaném území. Girsu zajímá situace, kdy se odpovědnost z umělce, kurátora, instituce přenesla na diváka. Škála námětů se pohybuje od koncertů metalových kapel přes kultovní komiksové postavy, čerty, duchy, zvířata, krajiny, něco jako zátiší a záznamy z cest až po divně lyrické motivy a geometrické abstrakce. Rád pracuje s různými mezistupni - od dominance obrazu k objektu a instalaci. Některá plátna zahrnují nejen aplikované předměty, zasahují do prostoru, ale využívají i zvukové, chuťové a světelné efekty. Girsy věří instinktům a ironizuje konceptuální přístupy jejich doslovným nasazením. Například v diplomové práci, která vznikla na základě týdenních pobytů několika umělkyní v jeho bytě a studiu, byla každá série věnovaná společnému prožitku s každou z nich, rozvinuté formě portrétu.

Přímocaráy přepis uplynulé skutečnosti se odosobněním od nositele stává fikcí a šifrou. Přestože na stěnách visí obraz,

konečný artefakt není skutečně konečný. Chce být kontinuem zážitku a počátkem ke spolupráci diváka a umělce. Banální interaktivita a vkládání objektů do obrazů slouží Girsy ke zdůraznění nenapodobivé podstaty obrazu. Tím vyvstává i jeho, přehnaně řečeno, magická složka. Jde o to způsobit divákovi, aby zažil něco, co by se mu za normálních okolností nestalo. Girsy dost cestuje. Záznamy a jiné provokace jsou stejně popisné jako neskutečné. Kombinace neočekávaně přímého sdělení a přehnané ilustrativnosti přivádí do rozpaků a neumožňuje zaujmout postoj. Infantilita výrazu je přechodník k odbourání vědomého ega. Nic mu není příliš. Potřebuje-li z jakýchkoliv důvodů zobrazit gigantický úd, udělá to. Neřeší následky interpretace. Doslovnost není v jeho případě neschopností, ale nástrojem.

Edith Jeřábková

Where is the Kiwi?, 2009, kombinovaná technika, plátno / Mischtechnik, Leinwand, 200×160 cm

Noční obloha / Nachthimmel, 2010, léky, akryl, sprej, silikon, plátno / Medikamente, Acryl, Spray, Leinwand, 200×300 cm

Bez názvu / o. T. , 2004, akryl, plátno / Acryl, Leinwand, 175×145 cm

Rockhopper, 2007, kombinovaná technika, plátno / Mischtechnik, Leinwand, 200×160 cm

The Pregnant Bat, 2009, akryl, olej, plátno / Acryl, Öl, Leinwand, 70×45 cm

GWAR, Sallie Smith and Magda, 2007, akryl, plátno / Acryl, Leinwand, 165×215 cm

Titulní strana / Titelseite: Bez názvu / o. T., 2008, akryl, sprej, plátno / Acryl, Spray, Leinwand, 160×200 cm

Die Position von Václav Gírsa (1969) lässt sich schwer abstecken. Als Maler verleugnet er nicht den Einfluss seiner Ausbildung in den Ateliers von Vladimír Skrepl und Jiří Kovanda an der Prager Kunstakademie. Das Studium der Kunst begann er in einem Alter, in dem die meisten ihr Studium beenden, mit zweiunddreißig Jahren. Ein scheinbar unwesentliches biografisches Detail, dessen man sich jedoch immer bewusst sein muss. Die geradlinige Mitteilung und die oft brutal infantile Handschrift der Gemälde, Objekte und Installationen sind nicht Ausdruck unkontrollierter Spontaneität, sondern Ausdruck von Überzeugung, Wille und Intellekt. Es handelt sich jedoch in keinem Fall um ein Kalkül oder eine Pose, sondern um eine gewisse Heimtücke, die der der authentischen Haltungen und Gesten der Dadaisten keinesfalls unähnlich ist. Wo die Mehrheit von uns schon beim Betrachten des Films Blair Witch Project vor Schrecken erstarrt, begibt sich Gírsa nach Einbruch der Dunkelheit in den Wald, um den Ort zu suchen, an dem nach einer alten Legende der Geist eines kopflösen Ritters erscheint. Worttreue als Methode.

Ondřej Chrobák

Die Kunst ist nun schon die zweite Karriere von Václav Gírsa. Die Inhalte seiner Arbeiten sind eigenartig, der Ausdruck häufig expressiv und gleichzeitig ist es möglich, in ihnen den Einfluss von Vladimír Skrepl und Jiří Kovanda, seinen Professoren an der Prager Kunstakademie, festzustellen. Alles Dargestellte musste zunächst einmal auf irgendeine Weise in das Leben des Künstlers gelangen, einschließlich der verschiedenen Objekte, nach denen er nicht konkret sucht, die er eher ungezwungen findet und in Bezug auf das Ereignis in die Bilder einfügt. Die enge Verknüpfung

der Kunst mit dem Leben ist grundlegend für die Entstehung eines Werks und der Grund für seine Existenz. Daraus folgt eine gewisse Geradlinigkeit der Inhalte, die jedoch nicht bedeutet, dass der Künstler momentane Einfälle verarbeitet, er vermeidet eher bewusst eine rationale Komplizierung des Stoffs. Gírsa's Schaffen weist mehrere parallele Linien und Zugangsweisen auf, und auch wenn sich einige Sujets wiederholen, ist das nicht die Folge eines seriellen Ausschöpfens der Motive, sondern eher ihrer zeitlichen Verschiebung und neuen Aktualisierung. Die Diversität der Bearbeitung, der Themenbereiche und Materialien ist für seine Entwicklung typisch. Was bleibt, ist die Expressivität des Ausdrucks, die nicht so sehr eine ästhetische Qualität ist, sondern eher auf eine direktere Kommunikation mit dem Betrachter zielt, eine dadaistische Grundlage hat. Manche Arbeiten sind in beinahe infantil spielerischer Weise provokativ, andere reichen bis in die Problematik der Sicherheit der Kunst. Künstler genießen eine Immunität, die dazu hinreicht, dass sie wiederholt eine weitere Überschreitung der erreichten Grenzen versuchen. Aber auch die Betrachter bewegen sich in einer Parallelwelt der sicheren Demonstration der Dinge und Erscheinungen, in einem kontrollierten Territorium. Gírsa interessiert die Situation, in der sich die Verantwortung vom Künstler, vom Kurator, von der Institution auf den Betrachter verschiebt. Die Skala der Sujets bewegt sich von Heavy-Metal-Konzerten über kultische Comic-Figuren, Teufel, Geister, Tiere, Landschaften, etwas wie ein Stillleben und Reisenotizen bis zu eigentümlich lyrischen Motiven und geometrischen Abstraktionen. Gern arbeitet er mit verschiedenen Zwischenstufen – von der Dominanz des Bildes bis zum Objekt und zur Installation. Einige Gemälde beziehen nicht nur applizierte Gegenstände ein oder greifen in den Raum über, sondern verwenden auch Klang,

Geschmacks- und Lichteffekte. Gírsa glaubt den Instinkten und ironisiert konzeptuelle Herangehensweisen durch ihren buchstabengetreuen Einsatz. In seiner Diplomarbeit beispielsweise, die auf der Grundlage von einwöchigen Aufenthalten mehrerer Künstlerinnen in seiner Wohnung und seinem Studio entstand, war jede Serie dem gemeinsamen Erlebnis mit jeder von ihnen gewidmet, einer erweiterten Form des Porträts. Das geradlinige Umschreiben einer vergangenen Realität wird durch die Entpersönlichung von ihrem Träger zu einer Fiktion und Chiffre. Obwohl an der Wand nur ein Bild hängt, ist das endliche Artefakt nicht tatsächlich endlich. Es will ein Kontinuum des Erlebens sein und der Beginn einer Zusammenarbeit von Betrachter und Künstler. Die banale Interaktivität und das Einbringen von Objekten in die Bilder dient Gírsa dazu, das nichtmimetische Wesen des Bildes zu unterstreichen. Dadurch entsteht auch seine – übertrieben gesagt – magische Komponente. Es geht darum beim Betrachter zu bewirken, dass er etwas erlebt, was ihm unter normalen Umständen nicht passieren würde. Gírsa reist ziemlich viel. Die Aufzeichnungen und andere Provokationen sind ebenso beschreibend wie unwirklich. Die Kombination von überraschend direkter Mitteilung und übertriebener Illustrativität führt in Verlegenheit und macht es unmöglich einen Standpunkt einzunehmen. Die Infantilität des Ausdrucks ist ein Übergang zum Abbau des bewussten Ego. Nichts ist ihm zu viel. Ist ihm aus irgendwelchen Gründen so, als müsse er ein gigantisches Glied darstellen, tut er das. Er macht sich keine Gedanken über die Folgen der Interpretation. Das wortgetreue Umschreiben ist in seinem Fall nicht Unfähigkeit, sondern ein Instrument.

Edith Jeřábková

VÁCLAV GIRSA ICE ON STAIRCASE

Malá galerie / Kleine Galerie, 19. 1.–18. 3. 2012

Kurátor / Kurator: Ondřej Chrobák

Vernisáž / Vernissage: 18. 1. 2012, 17:00

Otevírací doba / Geöffnet: út–ne / Di–So, 10.00–12.00, 12.30–17.00

Souběžné výstavy

StartPoint 2011

Velká galerie / Grosse Galerie, Videoroom, 19. 1.–25. 3. 2012

Václav Boštík: Zakřivené pole, 1970

Opus magnum, 19. 1.–18. 3. 2012

Chrudoš Valoušek: Chrudošův mix / Chrudošs Mix

Muzeum Café, Galerie pod baobabem / Galerie unter dem Baobab, 19. 1.–25. 3. 2012

Galerie výtvarného umění v Chebu

příspěvková organizace Karlovarského kraje

náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb

T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163

info@gavu.cz, www.gavu.cz

